

VZTAHY

V životě každého z nás hrají důležitou roli vztahy. Vztahy se prolínají všemi oblastmi našeho života a v mnohých ohledech se bez nich neobejdeme, ať už žijeme v kterékoli zemi, kultuře či vyznáváme jakékoli náboženství. V tomto velmi důležitém tématu je třeba porozumět rozdílu v přístupu ke vztahům u člověka, který se rozhodl stát se hledajícím na duchovní cestě, a ostatními lidmi, kteří tento cíl nemají. S rozhodnutím stát duchovním hledajícím si takový člověk vybral pro svůj život jako jediný cíl duchovní seberealizaci neboli lásku a trvalé štěstí pocházející od Boha. Pokud se člověk jednou rozhodl, že bude směřovat k nejvyššímu naplnění svého života, jeho přístup ke všem vztahům se musí lišit od běžně zastávaných postojů.

Měřítkem duchovnosti jsou naše vztahy s druhými, ať už v rodině, s manželkou či manželem nebo v práci. Naše vztahy nám prozradí, jak jsme duchovně pokročili.

Duchovní hledající je odhodlaný kráčet stále kupředu za dosažením nepomíjející Pravdy a nikde se cestou nezastavovat. Všechny vztahy, kterými v životě procházíme, jsou přechodnými setkáními na cestě. Toto je třeba si jasně uvědomit. Neznamená to, že jsou naše vztahy s druhými lidmi zbytečné. Nikdo se z nich také nemůže zcela vyvázat. Je však třeba změnit přístup ke všem našim vztahům.

Lidé, kteří se nerozhodli být duchovními hledajícími, očekávají, že jim vztahy s druhými lidmi přinesou štěstí. Hledají ve vztazích jistotu, o kterou by se mohli opřít. Chtějí, aby jim vztahy zpříjemnily život. Jsou to však jen vysněná přání, která se nikdy nenaplní. Za celou historii lidstva se tyto ideály nikdy nikomu nepovedlo uskutečnit. I kdybyste měli opravdu dobrý vztah, váš blízký člověk stejně jednou musí zemřít. Smrt nebere ohled na lidské vztahy. Nemusíme však ani mluvit o smrti, vztahy jsou i tak plné nesouladu a každodenních problémů.

Většina lidí se zabývá hledáním ideálního partnera či partnerky. Ideál však navždy zůstane jen nerealizovatelným ideálem. Lidé by si přáli, aby se v podobě partnera zhmotnily všechny jejich sny. Je mi to líto, ale hvězdy vám z nebe do klína nepadnou. Je to jako byste si přáli modré z nebe a opravdu čekali, že se to stane.

Snažte se hledat své vlastní chyby a u druhých naopak jejich dobré kvality. Pokuste se podívat na své vlastní nedostatky a nikdy nehledejte chyby u druhých. To je můj recept, který bude určitě fungovat. U sebe se zaměřte na své slabé stránky a u druhých na jejich přednosti. Tímto způsobem nakonec dosáhnete Božství.

Nemůžete zabránit tomu, aby si o vás lidé nedělali své vlastní názory. Někdo si může myslet, že jste skvělý člověk, ale mohou existovat i tací, kteří vás považují za hlupáka a darebáka. Měli byste se snažit pochopit, že pokud se radujete nad chválou druhých a rozzlobí vás jejich kritika, stáváte se v rukou druhých loutkou. Ukazuje to také na to, že nejste duchovně pokročilí.

Duchovnost, která vás odděluje od manželky, manžela, dětí a přátel, je neprospěšná. Skutečnou duchovností je míněno to, že budete prospěšní sobě a stejně tak i své rodině a ostatním lidem.

Dokážete-li být v harmonickém vztahu s ostatními, jste duchovně pokročilí. Nadává-li vám někdo a vy přesto zůstanete klidní, svědčí to o vašem duchovním pokroku. Jsou to testy duchovní pokročilosti.

Jestliže vás lidé kritizují, nebo když si myslíte, že od vás příliš mnoho požadují, nebo jste jejich přítomností stresováni, snažte se k nim změnit svůj vnitřní postoj. Tentýž Bůh je i v nich.

Vztahy jsou ovlivňovány faktorem osudu. Je velmi obtížné poznat, kdo nám přichází do cesty proto, abychom mu splatili dluhy z minulosti. Duše se rodí na Zemi znovu a znovu, aby vyrovnaly své dluhy z minulosti. Karma z minulosti se tak postupně vymazává. Lidé se potkají a jejich protikladná osudová předurčení se střetávají a vznikají konflikty. Nejde jen o partnerské vztahy. Mnohdy jsme svědky konfliktů i mezi rodiči a dětmi. Vztahy jsou ovlivňovány minulostí, která se v přítomnosti aktivovala.

Vztahy ve světě jsou jen prostředky pro duchovní pokrok a je třeba se v nich přizpůsobit tak, abychom mohli pokračovat na cestě. Různí lidé potřebují pro svůj vývoj jiné situace. Všichni máme svobodu vycházet na své duchovní cestě z vývojového stupně, kde se nacházíme. Každý může začít právě tam, kam dosud dospěl.

Hledající, který přijal za své duchovní principy, bude mít samozřejmě ke všemu jiný přístup než lidé, kteří se duchovností zabývat nezačali. Hledající se proto mohou dostávat do konfliktů s lidmi, kteří duchovními hledajícími nejsou. I tyto konfliktní situace vám ale nabízejí možnost růstu. Přijměte všechno, co k vám přišlo, jako příležitost vyvíjet se.

Všímáme-li si neustále předností u druhých, odhalíme, že není na celém světě nikdo, kdo by nás v něčem nepředčil. Každý má nějakou kvalitu ve větší míře než my, každý v něčem vyniká.

Pokud je naším cílem postoupit na duchovní cestě, je třeba aby všechno, co v životě děláme, přispívalo k našemu záměru, a ne ho brzdilo. Hledající by například neměl žít tak společensky jako ostatní. Některé společenské záležitosti je třeba

omezit. Je to proto, že nemáme k dispozici nekonečně mnoho času a energie a s každým dalším okamžikem nám těchto zdrojů ubývá.

Máme jen jednoho přítele, který je s námi neustále, a tím je Bůh. Pouze o něm lze tvrdit, že je vždy s námi. Všechny naše vztahy s lidmi patří do sféry světa, trvají jen po určitou dobu a mají svůj určený účel. Vztah s Ním je věčný.

Vztahy z duchovního úhlu pohledu jsou velmi hluboké téma. Zapomeňte na vše, co se stalo v minulosti. Ničeho nelitujte, nemá ani cenu se zabývat svými předcházejícími chybami. Zároveň si ani nevytvářejte očekávání do budoucnosti. Stejně nevíte, co vám budoucnost přinese. Snažte se být v přítomnosti, přijměte věci, jak jsou. Zaměřte se na to, abyste dali, co nejvíce dokážete, lidem, s nimiž jste nyní v životě v kontaktu. Váš život se začne proměňovat a vy v sobě najdete nový smysl.

Červenou nití, vinoucí se všemi mezilidskými vztahy a tím nejcennějším, co v nich můžeme najít, je schopnost něčeho se ve prospěch druhých vzdávat. Matka i otec se stávají skutečnými rodiči svou obětavostí. Obětování se je základem i v sourozeneckých vztazích. Obětovat se znamená žít více pro druhé než pro sebe.

Jak se stát skutečnou matkou? Jak se stát skutečným otcem? Jak se stát dobrou dcerou? Jak se stát dobrým synem? Jak být skutečným bratrem nebo sestrou? Jak se stát dobrou manželkou či manželem? To jsou jedny z nejdůležitějších otázek lidstva týkající se všech zemí i náboženských přesvědčení.

O rodiče bychom se měli starat i bez toho, aby nás o to žádali. I když se jejich názory neshodují s našimi, měli bychom se snažit to tiše tolerovat. Máme u svých rodičů dluh. Bez toho, aniž bychom jej splatili, nemůžeme být blíže Bohu.

Za nejposvátnější, nejhlubší a nejcennější instituci na světě považují mateřství. Všechny ženy získávají ve svém mateřství svatozář. U nich začíná nový život. Přivést na svět dítě není obtížné, děje se to i ve zvířecí říši, ale stát se opravdovou matkou je nesnadný úkol. Oplodnit ženu také není nic světoborného, protože to zvládne každý muž, ale stát se opravdovým otcem je daleko obtížnější.

Mateřství je vyvrcholením ženství. Přivést na svět dítě není tak obtížné jako stát se skutečnou matkou. Žena se může stát matkou, aniž by porodila dítě. V mateřství jde spíše o pročištění a zjemnění emocí, schopnost obětovat se pro druhé. Našli bychom větší matku než byla Matka Tereza?

Lidé se budou mezi sebou vždycky v mnoha směrech odlišovat, ale je důležité rozdíly v názorech, zálibách či životním stylu nejenom uznat, ale i přijmout s úctou a láskou.

Není pravda, že by někdo někomu způsoboval problémy. Problémy si vždycky vytváříme sami. Všechny naše potíže jsou produktem naší mysli, která věci nechápe správně. Lidé však mají tendenci obviňovat druhé: „Tento člověk mi způsobil tolik problémů! Jak to mám všechno snášet?“ Nebyli jste schopni využít příležitosti k rozvíjení tolerance. Bůh k vám přišel skrze partnera, manžela či manželku, aby vás posunul dál. Vy jste Ho ale nebyli schopni vidět. Nabízel vám možnost projít ohněm a duchovně postoupit.

Vaše vztahy se budou dobře rozvíjet s následujícím postojem: „Stal jsi se mým partnerem, dovol mi posloužit ti, jak nejlépe dovedu. Dostal jsem díky tobě příležitost pro někoho něco dělat.“ Kdyby se obě strany snažily plnit přání druhého, vidět jeho dobré kvality a u sebe si spíše přiznávat své nedostatky, vztah bude naplněný a smysluplný. Buďte si jisti, že všichni máte na čem pracovat.

Jestli chcete být osvícení, neočekávejte ve vztazích nic zpátky. Chcete-li na oplátku dostat něco pro sebe, nejde o skutečnou Lásku, ale o obchod. Potom jste pouhými kupci a nevíte, co láska doopravdy znamená. Obchodníci sledují výdaje a příjmy a nestarají se o lásku. Mějte lásku ke svému otci, i když vám nadává. Mějte lásku ke své matce, i když s vámi není spokojená a vyčítá. Milujte svého manžela či manželku, a když o vás nedbají, projevujte vy zájem o ně. V tom vám přece nikdo bránit nemůže! Jde o vaše osvícení. Starejte se o svoji vlastní cestu, a ne o činy druhých.

I kdyby vaším cílem byla spokojenost ve vztahu, zvláště partnerském, musíte zaujmout jiný postoj, než má většina lidí. Štěstí se nedostane těm, kdo očekávají, že se budou cítit dobře prostřednictvím druhých lidí. Hledají štěstí na špatném místě. Štěstí a mír si neseme v sobě. Naprosto se mylí ti, kteří si stěžují na nedostatek lásky od partnera, a považují to i za důvod k rozvodu. Je zřejmé, že nechápou, co to vlastně láska je. Láska není obchod: „Ty mi dáš tolik a za to ti zase já dám tolik.“ Tohle není láska. „Já pro tebe tolik dělám a ty mi nic nedáváš.“ Pokud máte podobný postoj, vztah nemůže dlouho vydržet.

Často jsem byl svědkem, jak si lidé ještě před svatbou dávají různé podmínky: „Pokud mi tohle nesplníš, nevezmu si tě. Přizpůsobíš se mým zásadám? Jestli ne, nevezmu si tě.“ Chcete společně žít nebo uzavíráte obchodní smlouvu? Bez lásky se vztah rozvíjet nebude. Vaše sebestřednost připomíná spíše otrokářství.

Manželky a manželé nebo naši partneři bývají těmi nejefektivnějšími čistícími prostředky pro náš duchovní vývoj. Naše protějšky na nás často působí daleko převratnějším způsobem, než by se to mohlo podařit nějakému jogínovi. Kdykoli mohou na váš účet prohlásit něco, co se vás silně dotkne, a ve vás to začne vřít: „Tolik jsem pro tebe za ty tři roky udělal a ty mi to takhle oplácíš?“ Podobné situace se ve vztazích odehrávají často.

Obecně lze říci, že zároveň se vstupem do manželství začínají i hádky. Většinou je třenic více než harmonie, samozřejmě existují i výjimky. Rozdílnosti a spory jsou

nevyhnutelné. Jen velmi málo lidí však ví, že se v rozepřích skrývá něco velmi hlubokého. Spory mezi manželi ukazují na možnost vyvíjet se. Pokud partneři hádky neustojí a rozejdou se, promarnili příležitost postoupit ve vývoji. Když se nerozejdou a i přes různé třenice spolu zůstávají, přijde čas, kdy oba duchovně postoupí.

V celé historii lidstva nikdy neexistoval, neexistuje a nikdy ani existovat nebude ideální manžel ani ideální manželka. Proč? Protože manželské vztahy patří do sféry světa a všechny světské vztahy jsou relativní. Nemohou být dokonalé a naprosto harmonické. Zcela dokonalý je jen absolutní vztah s Bohem.

Pokud se v historii vyskytly naprosto harmonické manželské vztahy, nebyly založeny na světských přitažlivostech. Jako příklad si můžeme vzít manželství Ramakrišny a jeho ženy. Také vztah mezi Pánem Krišnou a jeho ženou přesahuje lidské chápání. Lze mu porozumět až po duchovní seberealizaci. Podobně nemůže nikdo, kdo dosud plně duchovně neprozřel, pochopit povahu vztahu mezi Sítou a Rámou. Před těmito vztahy se tiše a s respektem skláníme, protože jde o záležitosti na úrovni Boha.

Manželé mají velikou šanci postoupit ve vývoji. Zůstaňte spolu a nerozcházejte se. I kdyby se měl váš život stát peklem, vydržte to a vězte, že jednou se vše promění v ráj. Pokud sníte o ráji s jinou ženou či mužem, řítíte se do pekla. Dostanete se ještě do většího pekla, než v jakém aktuálně jste. Vaše rozhodnutí pustit se do jiného vztahu je jen záměnou jednoho pekla za jiné.

Proč se vlastně manželé hádají? Protože se liší v tom, čemu dávají přednost a co jim vadí, ale především od sebe oba dva příliš očekávají. Jakmile se do vztahu dostává prvek očekávání něčeho od druhého, musí zákonitě dojít k hádce. Ona něco očekává od něho a on zase od ní. Všechna očekávání se však nikdy nemohou zcela vyplnit. Tendence něco od druhého očekávat souvisí s egem. Skutečným problémem lidského života je ego. Unesou-li oba nepříjemné hádky a jsou-li rozhodnutí se nerozejít, ať se děje, co se děje, rozvine se v nich hlubší pochopení života. Nečistoty na úrovni jemnomotného těla postupně zeslábnou, až se nakonec zcela vytratí. Nastupuje harmonie. Jen velmi málo lidí chápe význam tohoto důležitého procesu.

Nízká schopnost tolerance je jednou z příčin, proč je na Západě tolik rozvodů. Problémy se vyskytují všude na světě, ale mohou na Východě a na Západě nabývat různých podob. Problémy v manželství, ať už na Východě či na Západě, se kompletně vyřeší až s dosažením duchovní seberealizace. K řešení dochází vždy na individuální rovině. Společnost nemůže být osvícena jako celek, osvícení dosahují jen její jednotliví členové, ať už žijí na Východě nebo na Západě. Na Západě se klade přehnaně důraz na osobní svobodu, a tak se může jen stěží rozvíjet schopnost dávání, kompromisu i ochota méně od druhého očekávat a více pro něj dělat. Tendence realizovat svá vlastní přání a záliby je tak silná, že rozchod způsobí často i konflikty pro drobnosti. Na Západě lidem často schází tolerance. Přitom je třeba si uvědomit, že tolerance je jednou z nejcennějších kvalit.

Pokud se vaše manželství rozpadá proto, že začínáte mít rádi někoho jiného, nelze to spojovat s duchovní cestou. Pokud se však vaše manželství zmítá v neustálých konfliktech vycházejících z toho, že váš partner není vůbec připraven se s duchovní cestou smířit, můžete z takového svazku v nejkrajnějším případě i vystoupit, protože neodcházíte kvůli někomu jinému, ale pro vyšší cíle, pro uvolnění se ke službě světu. Znovu opakují, jde však o výjimečné, krajní případy a až o poslední variantu řešení.

Podstatou vztahu mezi muži a ženami, ať už jsou manželé či partneři, je důvěra, pravdivost a upřímnost. Pokud manželství či partnerství obsahuje tyto kvality, je dobré.

Manželství vzniká na základě vazeb sahajících daleko do minulosti a je příležitostí splatit si vzájemně všechny dluhy z minulých vtělení. Pokud jste se tedy s někým dostali do manželského či partnerského svazku, nepromarněte šanci si s ním svou tolerancí a službou zarovnat karmické dluhy. K čemu by bylo dobré, kdybyste ze vztahu odešli?

Všichni partneři se zlobí na své protějšky. Většinou se rozčilují právě s ním nebo s ní. Proč? Protože k připoutanosti patří i odpor. S oblibou zákonitě přichází i nelibost.

Proč se hrouť většina manželství, proč je tolik rozvodů a proč ani nesezdaná partnerství často dlouho nevydrží? Když jsou lidé zaměřeni více na svá práva, nemá vztah naději na dlouhodobé trvání. Mají-li oba naopak na mysli spíše prvek povinnosti, vztah vydrží déle. Toto pravidlo lze uplatnit všude. Více konfliktů najdete v rodinách, kde se lidé zabývají více svými právy, než povinnostmi.

Když často měníte své partneři, vytváříte si obrovské množství vnitřních překážek blokujících vaši cestu k duchovnímu naplnění. Každý člověk má svoji auru a určitou energii. Vaše podvědomí se při střídání partnerů zanáší novými vtisky nasbíranými od každého dalšího muže či ženy.

Naše srdce se naplní štěstím, když svému partnerovi vyhovíme a splníme přání pouze proto, aby byli on či ona šťastní.

Prospěšné je pěstovat vztahy pouze s těmi, kteří vám pomáhají v přemáhání nižšího já vyšším. Naopak vztahy s těmi, kdo vám v tomto ohledu nepomáhají nebo se nějak stávají nástrojem porážky vašeho vyššího Já nižším, nemají v životě duchovního hledajícího místo. To ale neznamená, že byste k těmto lidem měli mít odpor a jiné negativní emoce, a že byste se k nim chovali hrubě. Ze vztahů se lze vyvázat i zdvořilým způsobem, aniž bychom zraňovali city druhých. Buďte pevní na své cestě, ale mějte v sobě soucit a nepovažujte se za nějakou výjimečnou duchovní osobu, protože to by byla arogance. Ve vhodném okamžiku, s pochopením a s taktem vysvětlujte, co je v životě vaším cílem, pro co jste se rozhodli, a které aktivity jsou s tím v rozporu. Rozlučte se přátelsky, neměla by zůstat žádná hořkost.

Vztahy, které nám vstupují do života, bychom se neměli snažit přerušovat, ale měli bychom si vždy uvědomovat jejich limity a skutečnost, že jsou jen prostředkem pro náš vnitřní vývoj, a ne cílem našeho života. Neměli bychom zapomínat, že tento svět je jen dočasnou podívanou.

Většina lidí má ve zvyku kritizovat a hledat chyby na druhých. Každý, kdo chce postoupit na duchovní cestě, musí tento zaběhaný vzorec opustit.

Je důležité pěstovat toleranci ke způsobu života druhých nebo ke způsobu jejich myšlení. Proč předpokládáme, že naše vlastní zvyky a způsob vedení života jsou ty nejlepší? Lidé se od sebe odlišují ve svých preferencích, vlastnostech, způsobu chování i práce. Proč tyto odlišnosti nepřijmout s ochotou, s respektem a s láskou?

Procházíme důležitými zkouškami právě v situacích, kdy nás chování druhých irituje. Důležitou prověrkou naší tolerance jsou například lidé, kteří s námi nesouhlasí.

Mnoho vašich problémů odpadne, rozvinete-li zvyk nehledat chyby u druhých ale u sebe. Můžete začít tím, že nebudete svou kritiku ostatních vyjadřovat nahlas, ačkoliv jí bude vaše mysl plná. Necháte-li si svou kritiku pro sebe, bude to pro vás velmi prospěšné.

Nedělejte si starost se zlepšováním světa, protože o to se stará sám Bůh. Vy se zaměřte na svůj vlastní vývoj a nikdy se nesnažte druhé kritizovat a vylepšovat.

Rozhodnete-li se být hledajícím na duchovní cestě, musí se proměna vašeho života týkat i osobních vztahů. Musíte se rozhodnout, které z vašich vztahů jsou důležité a do jaké míry je vhodné je udržovat. Ušetřený čas a energii byste měli zasvětit svému vnitřnímu zdokonalování - meditaci, zkoumání svého nitra a studiu. Bez této změny v přístupu se nemůžete vyvíjet.

Je moudré co nejvíce šetřit čas a energii, například vyhýbáním se zbytečným společenským závazkům. Mluvím-li o zbytečných společenských aktivitách, mám tím na mysli, že jsou zbytečné pro duchovního hledajícího. Ušetřený čas a energii potom hledající použije pro svůj vnitřní růst. Rozhodnutí, které závazky jsou a které nejsou nevyhnutelné, zůstává vždy individuální záležitostí.

Neměli bychom říkat slova, která mohou někoho zranit. Také bychom neměli ve své mysli udržovat nenávistné myšlenky, odpor či kritiku. Měli bychom se řídit postojem: „Ať se stane cokoli, každému odpustím. Nejen že odpustím, ale budu prosit Boha, aby tomuto člověku dal dobrý život. Nezáleží přece na tom, že mě nazval hlupákem.“

Kdykoli se lidé zachovávají jinak, než bychom si přáli, vyvstane v nás okamžitě reakce. Co v takových případech dělat? Metoda zní: Snažte se v tomto člověku vidět Boha. Díky výcviku od něj se můžete vyvíjet. Je vaším dobrodincem. Pokud ve vás vzplane hněv, neprojevujte ho. Dívejte se na svou zlost a pak se modlete k Bohu, aby vám dal sílu hněv neprojevit navenek. Proste Boha, aby z vás hněv odešel. Takový člověk vám může být prospěšnější než někdo, kdo vám lichotí. Pozorujte své reakce, tiše se modlete k Bohu a snažte se zklidnit.

Občas se můžeme stát svědky situací, kdy někdo dělá něco nepoctivě a nesprávně. Mnoho věcí je třeba přehlížet, ale má to své meze. Někdy nezbyvá nic jiného než jednání druhého zastavit. Jak se v takovém případě zachovat? Měli byste dát druhému člověku jasně najevo, co není správné. Ještě než začnete mluvit, pozorujte se, zda ve vás nepřetrvává nějaký odpor, vztek či pocit stíznosti. Měli bychom se modlit k Bohu, aby nám umožnil mít toho člověka natolik rádi, že budeme schopni říkat správné věci.

Když zjistíte, že někdo zradil vaši důvěru a není k vám upřímný, nezapomeňte, že vám Bůh skrze tohoto člověka dává příležitost rozšířit svoji toleranci a schopnost odpouštět. Odpouštět můžeme jen těm, kteří udělali něco, co si nepřejeme, kteří nás zradili a nebyli k nám upřímní. Kde jinde bychom měli kvalitu odpouštění použít?

Hledající se pro něco v životě rozhodl a dělá správnou věc. Pokud se příbuzní staví proti tomu, hledající má příležitost rozvinout toleranci a trpělivost. Měl by jemně a mírně vysvětlit, že zvažil, co je pro něj správné, a poprosit své blízké, aby mu nebránili. Díky tomu se prohloubí i jeho trpělivost.

Nečekejte na ocenění. Lidé si většinou přejí, aby je alespoň někdo trošku pochválil. Nepěstujte si v sobě ego. Pracujte pro práci samotnou. Službu konejte proto, abyste sloužili.

Bůh není proti tomu, abyste měli partnerský vztah. Je však potřeba si i ve vztahu udržet sebekázeň.

Zcela jednoznačně je třeba distancovat se od přátelství s lidmi, kteří si nepočinají poctivě. Odhodlaný duchovní hledající by se neměl zaleknout ani toho, že bude na své cestě vpřed kráčet sám.

Ve vztazích bychom neměli směrem ke druhým rozvíjet žádná očekávání.

Sebevýchova se týká také oblasti našich postojů a prožívání ve vztazích. Měli bychom být ke svému egu ráznější. Zaměřme se spíše na rozvíjení přizpůsobování se druhým než na prosazování své sebestřednosti. Učme se lépe spolupracovat s druhými lidmi, přecházejme jejich nedostatky. Všimějme si pozitivních vlastností druhých a svých vlastních slabých stránek. Všem nám to velmi prospěje.